

השיעור השבועי כאייל תערוג

שיעורו השבועי של מו"ר ועטרת ראשנו
הרב אייל עמרמי שליט"א

מגדולי מזכי הרבים בדורנו
ונשיא ממלכת התורה 'כאייל תערוג'

שיחות מוסר ע"פ חסידות

תכבד את ה' יתברך
מהמקום שלך!

גיליון ש"ה - פרשת ויחי

העלון מוקדש

לרפאה שלימה

שלמה אליהו בן מרים
אברהם בן חנה
הודיה בת יפה
יאיר בן יפה
סוזן בת מרים
יוסף בן יוכבד
רבקה בת גרין שרה
שולמית בת סמרה
שרה בת לולו

לעילוי נשמת

שי בן בת שבע ונואל ז"ל
צדקה בת כאזלה ז"ל
אביבה בת דליה ז"ל
שי יוסף ז"ל בן בת שבע
אמיר מנגל ז"ל
דוד ביטון בן דבורה ז"ל
אליהו חי בן רגיניה ז"ל
רחל חלי בת סנדל ז"ל
סוביה בן קדן ז"ל

להצלחת

לזיווג הגון דוד רועי בן רבקה
לזיווג הגון לינור בת רחל
לזיווג הגון גדעון בן שרה
שחר כהן בן רחל
לימור כהן בת אריאלה

לזרע בר קיימא

משה בן גלית ואורית בת אושרת

העלון מוקדש לעילוי נשמת אילנה כותון בת מלכה ת.ג.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לע"ג משה בן רחל ז"ל | שושנה בת לטיפה ז"ל ת.ג.צ.ב.ה.

השיעור השבועי כאיל התערוג

מפי מו"ר ועט"ר הגאון הגדול הרב אייל עמרמי שליט"א
לקבלת העלון, להפצה והוספת מוקדים, להקדשות והנצחות ולכל ענייני העלון
אהרון | 052-9695044 | להפצת או קבלת העלון באזורכם:

053-7328642
053-3428761
054-7999768
052-4605373
050-6096476
053-8280661
052-6161523
054-7724310
054-4320790
054-9851525
054-6467078
052-4578972
053-2730024
052-5422265
050-9371476
052-6045037
052-6994942
055-6788517
053-5882799

טבריה ינון אבוטבול
יבנאל שמואל אליעזר פרץ
יקנעם והאזור נתנאל
כרמיאל שחר דוד ויצמן
מעלות אהרון כהן
מגדל העמק משה סריסה
נהדיה גיא
נווה שאנן נתנאל חיון
נתניה שמרון רוזנצרג
עכו אופיר גלדנשטר
עפולה אלי אסולין
צפת ומירון יוסף בן דוד
קצרין ברק פוגלרוט
קרית ביאליק שאול תשובה
קרית חיים עופר ביטון
קרית מוצקין אבי גזית
קרית שמואל אביעד זנו
קרית שמונה עמוס אליה
שלומי יובל

דרום הארץ

050-4144121
052-5541715
054-7515500
053-2823666
052-8847778
054-8405397
052-3840648
050-3240240
050-5922001
055-5537680
050-4304342
052-7026200
050-5887712
058-4314314
052-4694367
052-7186779
050-6656562
052-6494317
050-6462038

אבן שמואל מיכאל לוי
אילת רחן אליהו
אשדוד מרדכי בטיטו
אשקלון נרם משה
באר שבע אלמוג סרוסי
דימונה בן שושן
כרמי נת גיל-עדי ששון
מושב איתן רועי קדרשים
מושב זרחיה אברהם
מושב מנחם יקיר
מושב רווחה אודי מישאל
מצפה רמון יניב הורש
מרכז שפירא דוד רועי
ניר גלים מאור שטרית
נתיבות אדיר
עדר רחמים
קרית גת אביהו שקלים
קרית מלאכי ניסים
שדרות בן-ציון

חוץ לארץ

1-380-50-5776453
1-818-9345753
1-910-9640474
1-651-2464179

אומן נחמן קלוד
לוס אנג'לס הוד
מיאמי שבי
ניו יורק יוסי

מרכז הארץ ירושלים ויהודה ושומרון

050-4177727
050-4112334
050-4949923
054-8780189
054-4461239
052-8262245
052-8347490
050-2909702
052-2835442
050-2233507
054-8348303
050-6431554
054-3177270
054-3913364
054-5912934
052-4624432
050-7990060
052-3715507
054-2919221
052-9695044
054-5805367
054-7967670
050-9876481
054-2639782
055-5580916
052-2756047
053-2466221
052-5002090
054-3371560
054-2390447
053-7771784
053-3139506
053-2239377
050-4535354
053-3145436
050-3564444

אדם משה הלוי
אור יהודה יצחק
אחייעזר יחזקאל לוי
אפרת יוחאי ביטון
אריאל אביב פינטו
בית אל אריאל
ביתר דניאל סעדי
בני ברק בן סערה
בת ים כהן שמעונב
גבעתיים אלי פלאש
גדרה שי
גני תקוה שניר קהלני
הוד השרון שי כהן
הרצליה סלמון איינר
חולון אורן
חשמונאים נאור
טלסטרון קרית-יערים יעקב
טלמון מאור נשיא
יבנה עמית
ירושלים ירון
כפר סבא אופיר דוד
לוד אדם
מושב ישעי אדיר באשרי
נס ציונה דוב
עמנואל עדי טרוזמן
פתח תקוה יעקב בן אליהו
קרית עקרון אבישי משה
ראש העין היראל
ראשון לציון דניאל יעקובוב
רחובות איתן אזולאי
רמלה ארשרי חי דידי
רמת גן וקרית אונו עמרם
רעננה איתי שוורץ
שודם גיא בן עמי
תל אביב מאיר
תל ציון (כוכב יעקב) עמית

צפון הארץ

054-9203184
055-9191732
054-5557248
054-2399998
058-3297724
058-3888899
050-7300770

אור עקיבא דניאל חיים
בית שאן גדי
בנימינה אופק שמעוני
הקריות והסביבה מרדכי אודיון
חדרה
חיפה אהרון חזן
נשר אלמוג מזרחי

סך עלות חוברת אחת שמקרכת עוד יהודי לקב"ה בסה"כ 1 ש"ח בלבד
המעוניין לתרום וליטול חלק בזיכוי הרבים. יפנה לאהרון — 052-9695044

גיליון ש"ה - פרשת ויחי

ד	למה רבן גמליאל היה צריך להמציא משקפת?
ד	כל אחד ייתן כבוד לה' מהמקום שהוא נמצא בו!
ה	יש לך קול יפה? תשתמש בו כדי לכבד את ה'!
ו	מדוע ה' עשה את דוד המלך מאסטר במוסיקה?
ו	רבי יוסף חיים מסביר את הקשר בין השפופרת של רבן גמליאל לענווה הקדושה
ח	סיפורים אישיים מחזקים
ח	הקב"ה סיבב הכל כדי שהילדה תינצל
ט	סיפורי צדיקים
ט	עזרא הסופר

מוסר והשקפה (עין יעקב)

תכבד את ה' יתברך מהמקום שלך!!

הייתה גדולה.
המשנה במסכת ראש השנה מספרת שרבן גמליאל היה אסטרונום גדול: "דמות צורות לבנות היו לרבן גמליאל בעלייתו שבהם הוא בודק את ההדיוטות, הכזה ראית או כזה ראית?"
שבזמנו היו מקדשים את החודש על פי ראייה, והוא היה יודע בכל רגע נתון איך הירח צריך להראות והיה מצייר דוגמאות בבית שלו, וכשהיו באים עדי החודש אז הוא היה שואל אותם איך הם ראו את הירח ומראה להם את הציורים שלו כדי שיצביעו על דמות הלכנה שראו, ומזה

הגמרא במסכת עירובין (דף מ"ג) כותבת כך: "תנא שפופרת היתה לו לרבן גמליאל שהיה מביט וצופה בה אלפים אמה ביבשה וכנגדה אלפים בים, הרוצה לידע כמה עומקו של גיא מביא שפופרת ומביט בה וידע כמה עומקו של גיא, והרוצה לידע כמה גובהו של דקל מודד קומתו וצלו וצל קומתו וידע כמה גובהו של דקל".

הגמרא מספרת על רבן גמליאל נשיא ישראל שכידוע היה בקיא וחכם בכל החוכמות כולם, ויש הרבה סיפורים ומדרשים כמה חוכמתו של רבן גמליאל

יותר מאלפיים אמה מחוץ לתחום כרגל, אז כדי שאנשים יידעו כמה זה אלפיים אמה, רבן גמליאל בחוכמתו האדירה בנה משקפת שהטווח שלה הוא רק לאלפיים אמה, וככה הוא היה יודע בדיוק את הנקודה של האלפיים אמה שממנה אסור לצאת בשבת.

ומדוע רבן גמליאל היה צריך לשבת ולהמציא משקפת כזאת על זמן הלימוד שלו?

אלא שחכמינו יצרו את כל מה שנצרך לעבודת ה' בשביל כבוד שמיים, ולכן אין שום מטרה שאדם יעלה לירח סתם ככה כי זה לא מביא כבוד לה' וממילא רבן גמליאל ושאר החכמים לימדו אותנו שאת כל הדברים בעולם צריך לרתום לעבודת ה' שלנו כדי להביא כבוד לה', כמו שכתוב: "כל הנקרא בשמי וְלְכָבוֹדִי בְּרָאֵתִיו וְצִדְתִּיו אֶף עֲשִׂיתִיו" (ישעיהו, מ"ג). אם כן יוצא שרבן גמליאל המציא את המשקפת הזאת שמראה את תחום שבת כדי להביא כבוד לה' יתברך!!

כל אחד ייתן כבוד לה' מהמקום שהוא נמצא בו!

תדעו לכם שישנה אקסיומה וכלל בעולם שכל אדם חייב לראות איזה נתונים נתן לו ה' ובזה להביא לו כבוד ולהגדיל את שמו.

לכל אחד מאתנו יש כישוונות וכלים אחרים ובהם הוא צריך להביא כבוד בשביל ה', כמו שרבן גמליאל השתמש בחוכמתו כדי להביא כבוד לקב"ה. יש אדם שקיבל מה' שפע גדול של ממון, למה ה' נתן לו את כל הכסף הזה?

הוא היה יודע אם העדים משקרים או לא. רבן גמליאל גם שלט בתחום הזואולוגיה, כמו שהגמרא מספרת שיום אחד הוא פגש בזואולוג אחד שסיפר לו שהוא עשה מחקר כל כמה שנים מוליד הנחש, רבן גמליאל אמר לו מיד: 'למה צריך לעשות מחקר לדבר כזה? נחש מוליד לשבע שנים'!!

הזואולוג הכופר הזה היה בהלם על זה שרבן גמליאל יודע את מה שהוא חקר במשך שבע שנים. הסביר לו רבן גמליאל מה שכתוב בתורה: "אֲרוּר אֱתָהּ מְכַל הַבְּהֵמָה וּמְכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל גִּחְנֹךְ תֵּלֶךְ" (בראשית, ג') ה' קילל את הנחש בקושי ההיריון כמו שקילל את חוה, אז אם החיה יולדת לחמישים ושניים ימים והבהמה יולדת לשנה, אז יוצא שהבהמה יולדת פי שבע יותר זמן מהחיה, ומזה יוצא שהנחש שה' קילל אותו יולד פי שבע מהבהמה כי כתוב: "אֲרוּר אֱתָהּ מְכַל הַבְּהֵמָה" מכאן שזה כל שבע שנים.

הכופר הזה התחיל להטיח את ראשו בקיר על זה שעשה מחקר כזה גדול במשך שבע שנים ובזבז כל כך הרבה כסף וזמן, ואילו רבן גמליאל ידע את זה ברגע אחד, וכל זה מתוך מהתורה!

למה רבן גמליאל היה צריך להמציא משקפת?

הגמרא אצלנו מספרת שרבן גמליאל עשה לעצמו משקפת (שפורפרת כלשון הגמרא) שדומה לטלסקופ ובה הוא היה צופה אלפיים אמה ביבשה ואלפיים אמה בים.

יש הלכה בהלכות שבת שאסור לצאת

עבור כבודו של ה' יתברך.

יש לך קול יפה? תשתמש בו כדי לכבד את ה'!

אומר המדרש: "כָּבֵד אֶת ה' מְהֵרָא, מִמָּה שְׁחַנֵּנְךָ. שֶׁאִם הִיָּה קוֹלְךָ נָאֵה, עֲבוֹד לִפְנֵי הַתְּפִילָה", אם אדם יודע לחזן ויש לו קול יפה שמרגש את המתפללים עד כדי כבי אז הוא צריך לעלות להיות חזן מבלי לסרב, ולשמח את ה' בקולו.

"רבי חייא בן אחותו של רבי אלעזר הקפר היה קולו נאה", חז"ל מספרים שרבי חייא היה חזן מדופלם. "והיה אומר לו: חייא בני, עמוד וכבד את ה' ממה שחנן אותך, שכן נבות היה קולו נאה", לנבות היזרעאלי היה קול מאוד יפה. "והיה עולה לרגל והיו כל ישראל מתכנסים לשמוע את קולו. פעם אחת לא עלה לרגל והעידו עליו בני בליעל והאכידו אותו מהעולם".

וכי ה' נתן לנבות היזרעאלי קול יפה כדי שהוא יישב בבית? ה' נתן לו כלים שבהם היה יכול להשתמש בהם כדי להגדיל את כבוד ה' בעולם והוא לא רצה להשתמש באותם כלים אז "תפרו" לו תיק במשטרה שהוא קילל את המלך וסקלו אותו.

"ומי גרם לו? על ידי שלא עלה לירושלים", ה' לא נותן מתנות לאדם בשביל עצמו אלא הכל זה כדי להביא כבוד לה' יתברך.

לפעמים יש אדם שיש לו חוש מוסיקלי והוא יודע לנגן יפה, ה' מצפה מאדם כזה לשמח את הזולת, כי ה' לא נתן לו את החוש המוסיקלי הזה סתם, אלא המטרה היא לשמח את האחרים וכזה להגדיל

האם כדי שחם ושלום הוא יתנשא על הבריות? מה פתאום?! זה נקרא: "עֲשֵׂר שְׁמוֹר לְבַעְלֵיו לְרַעְתּוֹ" (קהלת, ה'), אלא האדם העשיר הזה צריך להשתמש בכסף הזה כדי להחזיק ישיבות, גמילות חסדים, הכנסות כלה, צדקות וכו' וכזה הוא מגדיל את שמו של הקב"ה בעולם.

יש אדם שקיבל מה' חן וחסד וכל הבריות כולם אוהבים ומעריכים אותו כי יש לו דיבור יפה. האדם הזה צריך לקחת את הכוח הזה ולעשות שלום בין הבריות ובין איש לאשתו, אסור לאדם לקחת את הכישרון הזה כדי להגדיל את שמו וכבודו אלא ייקח את המתנה הזאת שה' נתן לו ויממש אותה כדי להגדיל את שמו של הקב"ה.

יש אדם שה' נתן לו קול יפה וכתוב בחז"ל על הפסוק: "כָּבֵד אֶת ה' מְהֵרָא (משלי, ג') אל תקרי "מְהֵרָא" אלא מְגֵרָא, אדם כזה צריך לשיר לה' כל הזמן ולשבח אותו בתפילות ובזמירות כי חייב כל אדם לכבד את ה' במה שהוא חנן אותו ונתן לו כזה כישרון.

וישנם אנשים שבתפקידים שלהם בכל מיני מקומות יכולים לתת לה' כבוד, למשל יש אדם שיש לו איזה תפקיד במשרד הפנים אז הוא חייב לעזור לאנשים בתפקיד שלו ולדאוג להם לדרכונים, תעודות זהות וכו' מבלי לטרטר אותם שילכו ויחזרו כי ה' לא נתן לו את התפקיד במשרד הפנים כדי שהוא יתרווח על הכורסא וישתה קפה כל היום, אלא המטרה שלו צריכה להיות לעזור לאנשים ולרתום את התפקיד שלו לחסד

התחיל לחייך. "וסרה מעליו רוח הרעה", כל הזמן דוד היה צריך להיות הליצן של שאול, שהיה ממורמר בחיים למרות שהיה לו הכל.

המלבי"ם הקדוש כותב: "ידע נגן, שהיה דוד מושלם בחוכמת המוסיקה", דוד המלך ידע בשלמות את אומנות המוסיקה.

מאיפה למד דוד את זה באוניברסיטה או מהעיונים והכשרים שבדרך? לא! ה' נתן לו את הכישרון הזה ישירות ללב כדי שישמח את שאול.

ולכן אני תמיד אומר למי שיש לו חוש מוסיקלי שישתובב כל הזמן עם הגיטרה וישמח אנשים בעבודה, או אפילו בתחנת האוטובוס, כי מי שישתכל סביבו יראה אנשים עצובים מהמצב במדינה או מבעיות אישיות, ועל ידי שירים משמחים, כולם הופכים להיות שמחים יותר!

רבי יוסף חיים מסביר את הקשר בין השפופרת של רבן גמליאל לענווה הקדושה

רבן גמליאל לקח את הכישרון שלו לייצר משקפת מיוחדת כדי שאנשים יוכלו לזהות את תחום שבת, והגמרא אומרת שאם אדם רוצה לדעת את עומקו של גיא, עמק או תהום והוא לא יכול למדוד אותם בגלל עומקם הרב, יש לזה פטנט ומהו? לקחת את השפופרת הזאת ולהסתכל בקרקעית העמק או התהום הזה ויחסיר את הדרך עד לשפת העמק הזה, ואז הוא יידע כמה העומק שלו.

את כבודו של ה', וממילא אסור לאדם לשמור את הכישרונות שלו לעצמו אלא יעניק מהם לאחרים.

מדוע ה' עשה את דוד המלך מאסטרו במוסיקה?

כתוב בנביא ששאול המלך מבקש: "ראו נא לי איש מיטיב לנגן והביאותם אלי" (שמואל א', ט"ז) שאול המלך מבקש שיביאו לו מישהו שיוודע לנגן כי יש לו רוח רעה ועצבות, ומזה הוא לא מצליח להירדם בלילה.

"וַיֵּצֵן אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי בֶן לְיִשִּׁי בֵּית הַלְחָמִי יָדַע נָגֵן וְנִכְבֹּד חֵיל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנִכְבֵּן דָּבָר וְאִישׁ תֹּאדָר וְה' עִמּוֹ".

מה התכונה הראשונה שכתובה בפסוק על דוד? "ידע נגן" לפני גיבור חיל וכו' כי דוד היה קודם כל מנגן על כל דבר שקרה לו בחיים.

"וַיִּשְׁלַח שְׁאוּל מַלְאָכִים אֶל יִשִּׁי וַיֹּאמֶר שְׁלַחָה אֵלַי אֶת דָּוִד בְּנֶךְ אֲשֶׁר בְּצֹאן", שאול מבקש מישי שישלח לו מתנה את הבן שלו כי הוא שמע שהוא יודע לנגן בצורה יוצאת דופן.

"וַיָּבֹא דָוִד אֶל שְׁאוּל וַיַּעֲמֵד לִפְנֵי וַיִּתְּקֵהוּ מֵאֵד... וַיִּשְׁלַח שְׁאוּל אֶל יִשִּׁי לֵאמֹר יַעֲמֵד נָא דָוִד לִפְנֵי כִּי מֵצָא חֵן בְּעֵינַי", שאול מבקש שדוד יישאר אצלו כל הזמן ולא יחזור לכיתו כלל!

"וְהָיָה בַּהֲיוֹת רוּחַ אֱלֹקִים אֶל שְׁאוּל וְלָקַח דָּוִד אֶת הַכֶּנֶדֶר וְנָגַן בְּכִיֹּר", כשדוד ראה ששאול קצת עצוב עם פרצוף חמוץ, היה מיד מתחיל לנגן לו.

"וַיִּרְחַח לְשְׁאוּל וְטוֹב לוֹ", מיד שאול

מה הגמרא באה ללמד אותנו בזה? וכי היא רוצה שאנחנו נהיה מורדי בניינים או תהומות?

אלא שה"בן איש חי" הקדוש מסביר נפלא מה הגמרא באה ללמד אותנו:

"ללמדנו באומרו הרוצה לדעת עומקו של גיא דימה למידת הענווה, כדכתיב: 'כָּל גֵּיא יִנָּשָׂא' (ישעיה, מ') שצריך האדם לירד בה לעומק ולא שילך בדרך הממוצע כשאר המידות", אדם צריך לקחת את העומק הכי נמוך של הענווה, כמו שכתוב: "שיהיה הוא הבריאה השפלה שבכל הנבראים בעולם עד שלא ימצא בעצמו שום ערך כלל".

עבודת ה' זה לרדת הכי נמוך ולא לחפש במידה הזאת את הממוצע, ולכן ה"בן איש חי" כותב כמו הרמב"ם שבמידת הענווה צריך לחפש את הקיצוניות שבה ולהיות מאוד מאוד שפל רוח.

"ואם ירצה אדם לדעת כמה נאה ומשובחת העומק של מידת הענווה שאדם מעמיק בה ללכת עד הקצה האחרון יביא שפורפרת ויראה כי השפורפרת שהיא קצרה, רואים בה למרחוק".

באיזה צד מסתכלים במשקפת? בצד הצר שלה, ואז רואים את המרחק הגדול.

ככה אדם שמוריד את עצמו וחושב כמה הוא שפל ובזוי, הקדוש ברוך הוא "מעיף" אותו למעלה, וכמה שאדם מוריד את עצמו יותר ככה ה' מרומם אותו יותר כי זה בקשר ישיר אחד לשני, כמו שכתוב: "כל העושה עצמו כאסקופה הנדרסת, נעשה אדון למעלה" וגם כתוב: "כל המשפיל עצמו, ה' מגביהו".

ככל שאדם נותן ומאפשר יותר שידרסו אותו וילכלכו עליו והוא לא יוצא להגנתו כדי שלא יצטרך לריב ולהתקוטט, ככה ה' יעיף אותו יותר למעלה וגבוה לקצה של העולם.

ולכן הגמרא אומרת שמי שרוצה לדעת את עומקו של גיא יביא שפורפרת, כי כמה שאדם יותר נמוך ושפל ככה הוא יצליח לראות יותר רחוק.

"וזה למדנו דאם יהיה אדם קטן וצר בעיניו, יביט כמושכלות וישיג השגה רבה ביותר למרחוק", כמה שאדם מרגיש בעצמו שאין לו שום מעלה מיוחדת ונותן שידרסו אותו כמו השטיח שנמצא בכניסה לבית הכנסת, ככה הוא יהיה אדון למעלה ומה שהוא יבקש יתקיים!!!

סיפורים אישיים מחזקים

גם לכם יש סיפור אישי? שתפו אותנו ונפרסמו. במייל: b0526558387 או בוואטסאפ: 052-9695044

הקב"ה סיבב הכל כדי שהילדה תינצל

טרם שנות השואה עלה זוג צעיר מפולין לארץ ישראל. משפחת ברקוביץ. הם השאירו מאחור משפחה אוהבת והורים מסורים, ועלו לחונן את עפר הארץ.

תוך כמה שנים כבר היו להם ארבע בנות. ככל פעם שההורים הצעירים והמאושרים חבקו תינוקות רכה וזעירה, היה אושרם מהול ככאב ובגעגוע. הסבא והסבתא מעולם לא ראו את הבנות, ילדות ארץ הקודש. האם החזיקה קשר רצוף של מכתבים עם הוריה שבפולין, כאשר פעם אחר פעם עולה השאלה, מתי ייפגשו וירגיעו את הגעגועים העזים.

בשלב מסוים הוחלט לסוע לבקר. משפחת ברקוביץ תיסע לפולין למשך הקיץ. הסבא והסבתא יורו נחת מהנכדות המתוקות, והילדות תחזקנה את קשריהן עם הדוד הקודם, תראינה בעיניהן את השורשים, ותדענה היטב מאיזו משפחה מפוארת באה אימן.

החלו ההכנות לנסיעה. האם ובנותיה היו אמורות לעלות על אניה, וזו תינשא על גלי הים במשך שבוע שלם! המון אוכל, המון בגדים, בגדי קיץ ובגדי חורף, תעסוקה לנסיעה, ניידות ומסמכים ומאות פריטים שאסור לשכוח, נארוזו בשימת לב. הילדות היו נרגשות, והציפיה הלכה וגדלה מיום ליום.

סוף סוף הגיע היום. מונית נעצרה בסמוך לביתה של משפחת ברקוביץ בחיפה. ר' חיים יצחק, האב, יצא לסייע בהעמסת המזוודות הכבדות. הילדות קפצו בעליזות ובהתרגשות. עוד רגע הן תעלנה למונית, והוא ינפנף להן לשלום. הוחלט שרק האם והבנות יסעו והוא יישאר בארץ.

פתאום יוצאת מהבניין הסמוך שכנה, גברת בנצלבין. "אתם נוסעים לחוץ לארץ? לפולין?" היא שואלת את האם, כמי שכבר יודעת את התשובה. היא מניחה את ידה על כתפה של הילדה הקטנה, ואומרת: "כשכיל מה את צריכה לקחת את כל ארבע הבנות? את איטה תשאירי אצלי. אני אטפל בה כמו שצריך".

"מה פתאום?" נרעשה האם לשמע הרעיון, "מה עלה על דעתך? כבר חודש שלם שאנחנו מתכוננות לנסיעה הזאת. אין שום היגיון בזה שאשאיר בת אחת ואסע עם האחרות. היא בת שלי בדיוק כמו כולן".

"את לא תשתלטי על ארבע", פסקה השכנה את פסוקה. "לא נוסעים עם כל כך הרבה ילדים. איטה, את איתי". איטה, הילדה הקטנה, התחילה לבכות. "אני רוצה לנסוע".

"תראי איך היא רוצה לבוא אתנו", אמרה האמא. גברת בנצלבין היתה שכנה קרובה ומסורה, אבל ההתערבות שלה היתה ממש בוטה וחסרת טקט. איזה מין דבר זה, לדרת מהבית ולעצור את האוטו? הנהג שבתחילה חיכה, איכר את הסבלנות. "מה הוויכוחים האלה? נוסעים או לא?" השכנה החזיקה בידה של איטה, והאם המשיכה לדבר ולשכנע, "מה קורה שם?" שאל הנהג כעצבנות. "מה הוויכוחים האלה? אי אפשר ככה". הוא צועק. האמא מתוכחות, והשכנה לא מרשה לאם לקחת את ילדתה. "אני נוסע!" קרא הנהג. הוא החל להתניע, והאם מיהרה להיכנס לרכב. תוך רגע נראה פיו עולה מקצה הרחוב. הם נסעו.

איטה פרצה בכבי קורע לבכות, איזה כיף לאמא ולאחיותיה. הן הולכות לנסוע באניה, רק היא לא. אבל השכנה עמלה להרגיע את הילדה. לדגע לא התחרטה על הצעד שעשתה. בשום שלב

בכל הדו-שיח המשונה בינה לבין האמא של בנות משפחת ברקוביץ, לא חשבה השכנה אם היא מדברת בהיגיון, אם זה התפקיד שלה להכביע דעה, ומי היא שתתערב. היא עשתה מה שעשתה מתוך דחף פנימי לא ברור, כאילו חייה תלויים בזה. כי אכן, היא היתה שליחה משמים להציל את זכר המשפחה...

איטה נשארה בארץ, ולא יכלה לסלוח לשכנה הרעה שהפרידה אותה מכולן. מספר שבועות שהו בנות המשפחה על אדמת פולין. הסבא והסבתא קיבלו אותן בהתרגשות ובשמחה. סוף סוף יכולים הם לדאות את הנחת מארץ ישראל. היו אלה שבועות עמוסי חוויה, שהסתיימו באופן טראגי...

הסוף ידוע. ופולין היתה בין הראשונות לחוש את נחת זרועו של היטלר ימ"ש. בחיפה לא ידעו בתחילה מה קורה, למה אי אפשר ליצור קשר, ומדוע לא מגיע כל אות חיים מבנות המשפחה. כשנודעו ממדי האסון, הכינו שאין למי לחכות. האם ובנותיה לבית ברקוביץ נספו ונהרגו על קידוש השם, ה' יקום דמן. הנצר היחיד שנשאר ממשפחת ברקוביץ החיפאית היה הילדה הקטנה שהשכנה לא נתנה לה לנסוע. היא נותרה בחיים, גדלה בצל אביה, ולימים נישאה והקימה משפחה לתפארת, מחשוכי המשפחות בחסידות גור.

סיפורי צדיקים

עזרא הסופר - י' טבת:

בסליחות לעשרה בטבת מוזכר האסון שפקד את העם ביום ט' בטבת: "זועמתי בתשעה בו בכלימה וזכר / חשך מעלי הוד וצפר / טרוף טורף בו הנותן אמרי שפר / הוא עזרא הסופר".

מי היה עזרא הסופר, ומה היתה תרומתו לעם היהודי?

- ✦ עזרא הסופר מציין בספר דברי הימים כדור ה-23 לאהרן הכהן, מייסד משפחת הכהונה. הוא מכונה בספר עזרא כ"סופר מהיר בתורת משה", כיוון שהיה בקיא גדול בתורה, בלימודה ובכתיבתה על הכתב. התוספתא על מסכת סנהדרין מציינת את גדלותו של עזרא: "ראויה הייתה התורה להינתן על ידו, אלא שבא משה רבנו וקדמו".
- ✦ עזרא עמד בראש 1800 עולים לירושלים בעת העלייה השנייה מבבל, הנקראת "עליית עזרא". שנה לאחר שנשלם בניין בית המקדש השני, עלה עזרא הסופר מבבל לארץ ישראל. לפני שיצא מבבל, שלח לקרוא לכל היהדות לעלות עימו, אך לא כולם נענו לקריאתו. היו בין הגולים יהודים שכנו לעצמם בתים, נטעו שדות וכרמים, התעשרו ולא רצו לעזוב את בתם ורכושם ולשוב אל ארץ שוממה והרוסה כארץ ישראל. מכיוון שלא כולם עלו, לא שרתה שכינה בימי בית שני כמו ששרתה בימי הבית הראשון.
- ✦ כא' בניסן אסף עזרא את העולים על שפת נהר אחד. 3 ימים חנו שם וחיכו לכל מי שרוצה להצטרף אליהם ולעלות לארץ ישראל. בי"ב בניסן החלו הגולים ללכת לירושלים. הדרך היתה קשה ומלאה סכנות. בחסדי ה' הגיעו העולים לירושלים, והקריבו עולות על גבי המזבח.
- ✦ עזרא קיבל ברכתו של מלך פרס שתמך בעלייתו גם במענק של כסף וזהב יחד עם תרומות של יהודי פרס. התמיכה הייתה לבית המקדש שבירושלים. עזרא, שהיה פקיד בכיר בממלכתו של מלך פרס, קיבל סמכויות שיפוט נרחבות והזכות להשליט את חוקי התורה שהמלך הכיר בהם כחלק מחוקיו. לעזרא היו סמכויות רחבות ביותר מכוח סמכותו הדתית.

גירוש הנשים הנוכריות

- ✦ עיקר פעולתו של עזרא הייתה חיזוק לימוד התורה וקיום מצוותיה. עזרא שם דגש על הסברה ושכנוע יחד עם תיקון תקנות. שיטתו הייתה להעדיף את הנחלת קיום מצוות התורה שלא באמצעות כפייה. בספר עזרא נאמר: "כי עזרא הכין לבבו לדרוש את תורת ה' ולעשות וללמד בישראל חוק ומשפט".
- ✦ מיד בהגיעו לארץ הקודש, שמעו על כך שנפרצים בעם נישואי תערובת עם העמים השכנים, בעיקר בקרב עשירי העם. עזרא הגיב בזיעזוע, קרע את בגדיו, מרט את שערו ראשו וצם. קהל גדול שהתאסף סביבו ככה וקרא לגרש את הנשים הנוכריות. עזרא השביע את הכהנים והלוויים לסייע לו וכינס את העם לאספה מיוחדת ואיים להחרים את רכושו של מי שיעדר מהאספה. באספה השביע את העם להיפרד מהנשים הנוכריות.
- ✦ כראש השנה אסף עזרא את כל העם. מהבוקר ועד הצהריים קרא עזרא הסופר מתוך ספר תורה שהובא לפניו. את הכתוב תרגמו הלוויים לאלה מבני ישראל ששכחו את שפת הקודש. כאשר שמעו את דברי התורה והבינו אותם, פרצו בכי על שלא קיימו את מצוות ה' ולא הלכו בדרכיו. עזרא, מנהיג העם, לא רצה להפוך את שמחת העולים לאבל וככי, ואמר להם: 'יום קדוש הוא לה'. אל תכבו ואל תתאבלו. ה' סלח לכם והשיב אתכם לארצכם. לכו, אכלו ושתו מאכלים טעימים ומשקאות מתוקים, ואל תהיו עצובים'. העם עשה כדבריו.

תקנות עזרא

- ✦ ראוי היה עזרא שהתורה תינתן על ידו לישראל, כיוון שכל ימיו טרח ועמל ללמוד את התורה וללמדה לעם ישראל.
- ✦ עזרא היה מנהיג השבים לארצם. אליו פנו בשאלות, והוא הדרך והורה את הדרך. חז"ל ציינו כי עזרא תיקן עשר תקנות לעם ישראל. חלק מהן קיימות עד היום:
 - א. קריאת התורה בימי שני וחמישי ובמנחה בשבת, כדי שלא יעברו על האדם 3 ימים בלי תורה.
 - ב. קיום ישיבות בתי הדין בימי שני וחמישי, שהיו ימי השוק, בהם הגיעו אנשי הכפרים העירה.
 - ג. כיבוס הבגדים בימי חמישי, כדי לפנות את ימי שישי להכנות לקראת שבת.
 - ד. טבילת כעלי קרי לפני שישבו ללמוד תורה, ולפני תפילה.
 - ה. אישה הטובלת כדי להיטהר עליה לחפוף תחילה את ראשה.
 - ו. אכילת שום בערבי שבת.
 - ז. לבישת סינר על ידי הנשים, לשם צניעות.
 - ח. אפיית לחם בבקרים ע"י הנשים, שיהיה לעניים שבאים לחזור על הפתחים והלחם יהא מצוי.
 - ט. עזרא קבע שיהיו הרבה מלמדי תורה, כדי שכל ייחוד כל אחד לעשות מלאכתו באמונה.
 - י. כדי שיבינו את הכתוב בתורה, התיר עזרא לתרגם אותה לאשורית.
 - יא. עזרא פעל רבות כנגד נישואי התערובת. כאשר שמעו על חומרתו של החטא, שסכנתו התבוללות העם וכן עונש גלות נוספת שתבוא על ישראל, הגיב בקריעת בגדיו, כמריטת שערו ראשו ובגזרו על עצמו צום. הקהל, שראה את תגובתו החריפה של עזרא לנישואי התערובת, פרץ בכי מר וקרא בקול גדול לגרש את הנשים הנוכריות. עזרא כינס, בעזרת הכהנים והלוויים, אסיפת עם מיוחדת שם קרא ודרש לגרש הנשים הנוכריות.
- ✦ קיימת מחלוקת האם עזרא נפטר בט' בטבת או ב' בטבת. על פי הסליחה האשכנזית, נאמר שעזרא נפטר בט' בטבת, ותאריך זה מופיע במגן אברהם ובספרי מפרשים אחרים של השולחן ערוך. לעומת זאת, במספר סליחות ספרדיות, וכן בספר היוחסין של הרב אברהם זכות ובספרים אחרים, כתוב שעזרא הסופר נפטר ב' בטבת.

חיכיתם וחיכיתם והוא הגיע

סכר האמונה החדש

של מורנו הרה"ג
א"י עמרמי שליט"א
יצא לאור
וכבר זמין לרכישה!

מחיר
הסכר
70 ₪
בלבד

לכרטיס ורכישה בכל רחבי הארץ (בווצאפ בלבד):

052-9695044

לקבוצת הנשים

שלח 'צרף' ל:
054-313-6033

לקבוצת הגברים

שלח 'צרף' ל:
052-443-0999

להצטרפות
לקבוצה של
הרב אייל
עמרמי:

התנור כבר
רותח!
איך אפשר
שלא
להמשיך
לאפות
דברים
טובים...!?

חדש!
מהרו
לרכוש

בהמשך
לכרך א'
נרגשים
לבשר:

לכני זמן קצר יצאו מהדכוס עוד
שני כרכים חדשים
שממשיכים את סדרת החסידות
המוצלחת והממכרת של מו"ר.

מחיר לסט זוגי (בי"ג) 140 ₪ | מחיר לסט שלישייה 180 ₪

לכרטים והזמנות בכל רחבי הארץ:
מרכז הזמנות בווצאפ בלבד: 052-9695044
השאירו הודעה עם ההזמנה המבוקשת ועיר מגוריכם ויחזרו אליכם.

אוצר של אמונה!
בדיסק אונקי אחד

שיעורים באמונה להאזנה > מפי מורנו הרה"ג אייל עמרמי שליט"א